

স্নাতক

ষষ্ঠ

307°141

SAI

DL-1

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ ২০১১-১২ বৰ্ষৰ সংশোধিত নতুন
পাঠ্যক্রমৰ সমাজতত্ত্ব বিভাগৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ সাধাৰণ (General) বিষয়ৰ
পাঠ্যক্রমৰ ভিত্তিত যুগুত কৰা গ্ৰন্থ

গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ সমাজতত্ত্ব

ড° জ্যোতিপ্ৰসাদ শইকীয়া
ৰেখামণি গগৈ

৭০

সূচীপত্ৰ

প্ৰথম অধ্যায়

পৃষ্ঠা নং

গ্ৰাম্য কৃষক আৰু উন্নয়ন (Rural Present and Development) :

১৭—৩৭

◊ গ্ৰাম্য সমাজ আৰু উন্নয়ন ◊ ভাৰতীয় গ্ৰাম্য সমাজৰ বৈশিষ্ট্য ◊ গ্ৰাম্য সমাজৰ উন্নয়নৰ উপাদান ◊ গ্ৰাম্য কৃষক আৰু উন্নয়ন ◊ কৃষক সকলৰ মাজত সামাজিক স্তৰীকৰণ ।

দ্বিতীয় অধ্যায়

পৃষ্ঠা নং

গ্ৰাম্য আধুনিকীকৰণ দৃষ্টিভঙ্গী (Rural Modernization Perspective) :

৩৮—৫৮

◊ সংৰচনাত্মক দৃষ্টিভঙ্গী ◊ গান্ধী আদৰ্শৰ নীতিৰ উপাদান ◊ স্বয়ংসম্পূৰ্ণ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতি ◊ বিকেন্দ্ৰীকৰণ ◊ খাদী আৰু গ্ৰাম্য উদ্যোগ ◊ পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থা ◊ সমবায় ব্যৱস্থা ◊ সংঘাতমূলক দৃষ্টিভঙ্গী ।

তৃতীয় অধ্যায়

পৃষ্ঠা নং

জনসংখ্যা আৰু উন্নয়ন (Population and Development) :

৫৯—৯৯

◊ বিবাহৰ নিম্ন বয়স ◊ দৰিদ্ৰতা ◊ নিৰক্ষৰতা ◊ যুটীয়া পৰিয়ালৰ প্ৰাধান্যতা ◊ প্ৰজনন ◊ যোগাযোগৰ অভাৱ ◊ জনসংখ্যা আৰু উন্নয়ন ◊ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু জাতীয় আয় ◊ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু খাদ্য বিতৰণ ◊ উৎপাদনক্ষম নোহোৱা জনসংখ্যাৰ দ্ৰুত বৃদ্ধি ◊ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু নিয়োগহীনতা ◊ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু দৰিদ্ৰতা ◊ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু সম্পদ গঠন ◊ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু শ্ৰমিকৰ নিম্ন দক্ষতা ◊ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু শ্ৰম হানি ◊ গ্ৰাম্য নাৰী আৰু উন্নয়ন ◊ লিংগ বৈষম্য ◊ শিক্ষিত হাৰ ◊ বিবাহৰ বয়স ◊ ৰাজনৈতিক দিশত অংশ গ্ৰহণ ◊ নাৰী/মহিলাৰ প্ৰতি হিংসাত্মক কাৰ্য ◊ কৰ্ম ক্ষেত্ৰত নাৰীৰ অংশ গ্ৰহণ ◊ স্বাস্থ্য যত্ন ◊ অধিকাৰ আৰু মৰ্যাদাৰ উৎকৰ্ষ ◊ শৈক্ষিক উত্তৰণ ◊ স্বাস্থ্য সেৱা ◊ অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা ◊ ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা ◊ মহিলা কল্যাণ সংগঠন ◊ পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি ◊ পৰিয়াল আৰু শিশু কল্যাণ প্ৰকল্প ◊ সাম্প্ৰতিক সময়ৰ গ্ৰাম্য সমাজৰ নাৰী উন্নয়ন আঁচনি ◊ মহিলা সমৃদ্ধি যোজনা ◊ ভাৰতীয় মহিলা যোজনা ◊ গ্ৰাম্য শিশু আৰু মহিলা উন্নয়ন আঁচনি ◊ গ্ৰাম্য সমাজৰ শিশুসকলৰ উন্নয়ন ◊ সাংবিধানিক ব্যৱস্থা ◊ শিশুৰ শিক্ষা ◊ শিশুৰ স্বাস্থ্য ◊ পৰিপূষ্টি সেৱা ◊ জিৰণি আৰু সাংস্কৃতিক বিনোদন ।

চতুৰ্থ অধ্যায়

পৃষ্ঠা নং

অভিযোজন অবলম্বনৰ দ্বাৰা গ্ৰাম্য সমাজৰ উন্নয়ন
(Development of Rural Society through
adoption of Innovations) :

১০০—১১০

◆ কৃষকসকলৰ মাজত অভিযোজন অবলম্বন কৰা প্ৰক্ৰিয়া।

পঞ্চম অধ্যায়

পৃষ্ঠা নং

গ্ৰাম্য সমাজৰ বহুকালীন উন্নয়ন

১১১—১৬৫

(Sustainable Development of Rural Society) :

◆ বহুকালীনতা আৰু বহুকালীন উন্নয়নৰ ধাৰণা ◆ বহুকালীনতা উন্নয়নৰ বাবে আগবঢ়োৱা নতুন নীতিৰ কিছুমান উপাদান ◆ সুবিধাজনক উন্নয়ন আৰু মানৱ সম্পদৰ সদব্যৱহাৰ ◆ উচ্চ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ দ্বাৰা দৰিদ্ৰতা আৰু অসমানতাক প্ৰশমিত কৰা ◆ প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ পৰিবৰ্তত দৃষ্টিভংগী আৰু ক্ষতিৰ হ্রাসকৰণ ◆ সুবিধাজনক ব্যৱহাৰ আৰু শক্তি সম্পদৰ নিয়ন্ত্ৰণ ◆ ক্ৰটিপূৰ্ণ বজাৰ আঁতৰোৱা আৰু মূল্যৰ অধিকাৰ দিয়া ◆ উন্নয়ন নীতিৰ মূল সূতি লিংগ ◆ পৰিকল্পনাৰ অৰ্থ ◆ পৰিকল্পনাৰ বৈশিষ্ট্য ◆ পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্ব ◆ ভাৰতবৰ্ষত পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ◆ ভাৰতৰ গ্ৰাম্য সমাজৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ হোৱা পৰিকল্পনা বা আঁচনি ◆ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ◆ প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ◆ দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ◆ তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (১৯৬১-৬৬) ◆ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ◆ চতুৰ্থ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (১৯৬৯-৭৪) ◆ পঞ্চম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (১৯৭৪-১৯৭৯) ◆ ষষ্ঠ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (১৯৭৮-৮৩) ◆ সপ্তম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (১৯৮৫-১৯৯০) ◆ অষ্টম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (১৯৯২-৯৭) ◆ নৱম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (১৯৯৮-২০০২) ◆ দশম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (২০০২-২০০৭) ◆ সংহত গ্ৰাম্য উন্নয়ন আঁচনি ◆ ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য নিযুক্তি আঁচনি ◆ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ কুৰিদিনীয়া আঁচনি ◆ আত্ম সংস্থাপনৰ বাবে গ্ৰাম্য যুৱকৰ প্ৰশিক্ষণ ◆ স্বৰ্ণজয়ন্তী গ্ৰাম্য স্বৰ্বোজ্জগাৰ যোজনা ◆ জৱাহৰ ৰোজ্জগাৰ যোজনা ◆ বেচৰকাৰী সংগঠন ◆ গ্ৰাম্য সমাজৰ উন্নয়নত বে-চৰকাৰী সংগঠনসমূহৰ ভূমিকা।